

STAN PRZYGOTOWANIA PAŃSTWA DO SEZONU ZIMOWEGO

2018/2019

RCB

Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

STAN PRZYGOTOWANIA PAŃSTWA DO SEZONU ZIMOWEGO

2018/2019

CENTRUM OPERACYJNO-ANALITYCZNE RCB

LISTOPAD 2018

RCB

Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

Spis treści

STRESZCZENIE RAPORTU	4
PROGNOZOWANE WARUNKI HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNE	6
DZIAŁANIA ADMINISTRACJI	9
DZIAŁANIA SŁUŻB PODLEGŁYCH MINISTROWI SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI	11
BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE, CIEPŁOWNICZE I GAZOWE	14
ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG, TORÓW KOLEJOWYCH, LOTNISK ORAZ PORTÓW	23
REKOMENDACJE/DZIAŁANIA O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU	27

Raport został opracowany na podstawie materiałów Centrum Operacyjno-Analitycznego RCB oraz informacji przekazanych przez:

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Ministerstwo Energii
- Ministerstwo Infrastruktury
- Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
- Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy
- Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

STRESZCZENIE RAPORTU

OCENA ZAGROŻENIA

Według orientacyjnej prognozy sezonowej IMGW na okres listopad 2018 – marzec 2019 warunki atmosferyczne zbliżone będą do przeciętnych. **Należy spodziewać się zagrożeń typowych dla sezonu zimowego**, takich jak: zgony z powodu wychłodzenia organizmu, lokalne awarie sieci energetycznych, ciepłowniczych i kanalizacyjnych oraz utrudnienia w przejeździe szlaków komunikacyjnych. Poziom wody w rzekach będzie utrzymywał się w strefie niskiej i średniej z tendencją wzrostową.

OCENA PRZYGOTOWANIA ADMINISTRACJI DO ZAGROŻEŃ SEZONU ZIMOWEGO

Według informacji przekazanych do RCB, **administracja publiczna jest przygotowana do sezonu zimowego**. W poszczególnych obszarach zidentyfikowano jedynie jednostkowe problemy wymagające rozwiązania. Wojewodowie odbyli bądź planują zwołanie **posiedzeń Wojewódzkich Zespołów Zarządzania Kryzysowego**, których tematem jest podsumowanie przygotowań do zimy, w tym stanu przygotowania dróg, dostaw energii elektrycznej, pomocy osobom bezdomnym. **Służby podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji są gotowe do realizacji zadań w warunkach zimowych**, a w sytuacji pojawiających się zagrożeń, będą je realizować zgodnie z wewnętrznymi procedurami.

STAN ZABEZPIECZENIA ENERGETYCZNEGO, CIEPŁOWNICZEGO I GAZOWEGO

Administracja oraz odpowiednie instytucje są przygotowane do reagowania w przypadku ewentualnych awarii. Stan przygotowania krajowego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną do okresu zimowego 2018/2019 należy ocenić jako prawidłowy (ewentualne przejściowe pogorszenie bilansu mocy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego /KSE/ powinno zostać zniwelowane przez prowadzone działania zaradcze). **Stan przygotowania PSE w obszarze dotyczącym linii i stacji elektroenergetycznych jest właściwy**. W celu minimalizacji skutków awarii wskazane jest monitorowanie sytuacji meteorologicznej pod kątem występowania groźnych dla sieci zjawisk i możliwie szybkie wdrożenie odpowiednich procedur, a także informowanie mieszkańców o możliwych utrudnieniach oraz przewidywanych przerwach w dostawie energii, ciepła lub gazu.

STAN PRZYGOTOWANIA DO ZIMOWEGO UTRZYMANIA SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH

Podmioty odpowiedzialne za funkcjonowanie dróg, kolei, a także transportu lotniczego i morskiego działają zgodnie z przyjętymi na zimę procedurami. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przygotowała sprzęt i magazyny z materiałami, służące do zimowego utrzymania dróg krajowych. Aby zapewnić zimowe utrzymanie infrastruktury kolejowej, spółki grupy PKP przystąpiły do przygotowania niezbędnego sprzętu do odśnieżania, zagwarantowania personelu do robót zimowych oraz pociągów sieciowych. Zarządy portów lotniczych potwierdziły przygotowanie organizacyjne, materiałowe oraz sprzętowe do sezonu zimowego. Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie, zgodnie z zakresem odpowiedzialności terytorialnej, zawarły lub w najbliższym czasie podpiszą stosowne umowy na lodołamanie przez holowniki portowe w celu przeciwdziałania zalodzeniu torów podejściowych, torów wodnych i kanałów portowych.

PRZYGOTOWANIE DO WSPARCIA OSÓB POTRZEBUJĄCYCH

Województwa poinformowały, że są przygotowane do udzielania pomocy osobom bezdomnym i potrzebującym oraz do zapewnienia funkcjonowania placówek oświatowych. Planowane są działania informacyjne o występujących i prognozowanych groźnych zjawiskach pogodowych oraz zasadach bezpiecznego postępowania w sezonie grzewczym.

PROGNOZOWANE WARUNKI HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNE

Według orientacyjnej prognozy IMGW¹ na okres listopad 2018 – marzec 2019 średnia sezonowa temperatura kształtować się będzie w normie (dla Polski południowej powyżej normy), natomiast sezonowa suma opadów przewidywana jest w normie lub nieco powyżej normy. W podziale geograficznym, podstawowe parametry atmosferyczne sezonu zimowego prognozowane są następująco²:

- Polska centralna i północna: średnia miesięczna temperatura w normie, miesięczna suma opadów w normie lub nieco powyżej normy;
- Polska zachodnia: średnia miesięczna temperatura w normie, miesięczna suma opadów nieco powyżej normy lub powyżej normy;
- Polska południowa: średnia miesięczna temperatura powyżej normy, miesięczna suma opadów w normie dla rejonu Katowic; natomiast średnia miesięczna temperatura w normie, a miesięczna suma opadów powyżej normy dla rejonu Krakowa;
- Polska południowo-wschodnia: średnia miesięczna temperatura w normie lub nieco powyżej normy, miesięczna suma opadów powyżej normy.

Nie prognozuje się bardzo silnych mrozów i ekstremalnych opadów śniegu.

Orientacyjna prognoza na marzec 2019 r. przewiduje temperaturę powyżej normy dla Polski centralnej, północnej oraz zachodniej, natomiast w normie dla Polski południowej i południowo-wschodniej. Miesięczna suma opadów będzie kształtować się w normie lub poniżej normy.

Zgodnie z orientacyjną prognozą sezonową IMGW, wyjściowy stan warunków hydrologicznych w dorzeczu Wisły, Odry oraz Przymorza układa się w strefie wody niskiej i średniej. Z tego względu zagrożenie wystąpieniem powodzi ocenia się jako małe. W podziale geograficznym, warunki hydrologiczne w sezonie zimowym 2018/2019 będą kształtować się następująco:

- w Polsce centralnej spodziewana jest początkowo stabilizacja stanów wody, następnie wzrosty do pogranicza stanu średniego i wysokiego, spowodowane głównie tworzeniem i zanikaniem zjawisk lodowych na Wiśle i Narwi. Większe wzrosty możliwe są w marcu i będą związane z roztopami wiosennymi, choć poziom wody w rzekach nie powinien przekroczyć stanów ostrzegawczych.

1. Orientacyjna sezonowa prognoza dla Polski na okres listopad 2018 – marzec 2019 z uwzględnieniem prognozy meteorologicznej i hydrologicznej oraz scenariuszy przebiegu sytuacji hydrologicznej opracowana w Centrum Nadzoru Operacyjnego PSHM IMGW-PIB, 30.10.2018 r.

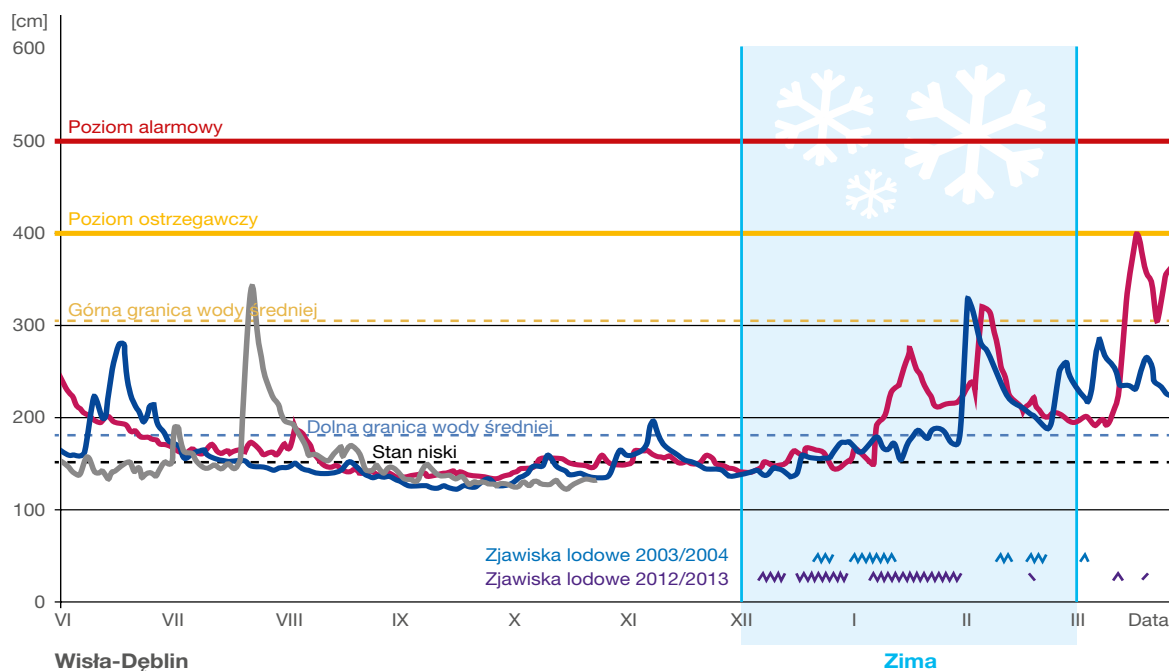
2. W ujęciu statystycznym przedziały wartości normalnych (1981 – 2010) dla Polski centralnej wynoszą: średnia miesięczna temperatura od -2,3°C do 0,3°C, kwartalna suma opadów od 78 mm do 107 mm.

- w Polsce północnej prognozuje się przede wszystkim wahania stanu wody z tendencją wzrostową. W ciągu całego okresu prognostycznego możliwe są krótkotrwałe i gwałtowne wzrosty poziomu wody lokalnie powyżej stanu ostrzegawczego i alarmowego, spowodowane silnym wiatrem z kierunków północnych. W przypadku jednoczesnego wystąpienia zjawisk lodowych pojawi się duże zagrożenie powodzią sztormowo-zatorową w obszarach będących w oddziaływaniu ujściowych odcinków rzek.
- w Polsce zachodniej przewiduje się początkowo wahania w strefie wody średniej, lokalnie wysokiej, następnie niewielkie wzrosty. Zjawiska lodowe na Odrze i Warcie występować będą sporadycznie.
- w Polsce południowej spodziewane są głównie wahania stanu wody z tendencją wzrostową. Wraz z rozwojem zjawisk lodowych mogą tworzyć się miejscami zatory, początkowo na mniejszych rzekach górskich, następnie na większych dopływach górnej Wisły. Lokalnie spodziewane są przekroczenia stanów ostrzegawczych.
- w Polsce południowo-wschodniej prognozowana jest głównie stabilizacja oraz stopniowe wzrosty stanu wody. Większe wahania będą spowodowane zjawiskami lodowymi, a następnie wiosennymi roztopami.

W ogólnym ujęciu warunki hydrologiczno-meteorologiczne powinny być zbliżone do sezonu 2012/2013 i 2003/2004. Zjawiska lodowe najintensywniej będą rozwijać się w styczniu i lutym. Wiosenne roztopy spowodują wzrosty stanów wody w Polsce południowej, w mniejszym stopniu w Polsce zachodniej.

Powyższy rozwój sytuacji hydrologicznej nastąpi w przypadku potwierdzenia się sezonowej prognozy meteorologicznej (temperatura w normie, opady w normie lub nieco powyżej normy). Wystąpienie innych warunków meteorologicznych pociągnie za sobą zmianę warunków hydrologicznych. Pod względem zagrożenia powodziowego najmniej korzystny jest scenariusz wystąpienia niskich temperatur oraz opadów powyżej normy. W takiej sytuacji wzrośnie zagrożenie powodzią roztopową.

SCENARIUSZ PROGNOSTYCZNY

Stany wody Wisły na stacji wodowskazowej w Dęblinie w wybranych latach. Źródło: IMGW-PIB.

Zgodnie z Podsumowaniem wyników prognozy sytuacji hydrogeologicznej w strefach zasilania i poboru wód podziemnych opracowanym przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną, w przypadku korzystnych warunków meteorologicznych (scenariusz zbliżony do prognozy sezonowej IMGW: sumy opadów wyższe/równe od średniej z wielolecia i temperatury powietrza pozwalające na infiltrację wód przez strefę aeracji), niżówka hydrogeologiczna w płytkich poziomach wodonośnych o zwierciadle swobodnym może wystąpić w grudniu 2018 r. na obszarze województw: kujawsko-pomorskiego (zachodnia część), mazowieckiego (północna część), lubuskiego (południowa część), dolnośląskiego (część południowo-wschodnia), opolskiego, małopolskiego (południowa część) i lubelskiego (część południowo-zachodnia). Z wyjątkiem województwa opolskiego i południowej części województwa lubuskiego, zjawisko będzie miało charakter lokalny. W styczniu i lutym 2019 r. zjawisko niżówki ograniczy swój zasięg i będzie występowało sporadycznie w województwie kujawsko-pomorskim, mazowieckim, dolnośląskim i opolskim³. Prognozowana sytuacja hydrogeologiczna w okresie grudzień 2018 – luty 2019 przewiduje, że **naturalne wahania poziomu wód podziemnych nie spowodują trudności w zaopatrzeniu w wodę z komunalnych i przemysłowych ujęć wody podziemnej, a problemy w ujmowaniu pierwszego poziomu wodonośnego przez płytkie indywidualne studnie gospodarskie, jeśli się w ogóle pojawią, będą miały charakter jedynie lokalny.** Wyjątkiem może być województwo opolskie i południowa część województwa lubuskiego, gdzie w grudniu 2018 r. niskie stany wód podziemnych mogą występować na większych obszarach.

3. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków meteorologicznych (sumy opadów niższe od średniej z wielolecia, niższa średnia temperatura) niżówka hydrogeologiczna wystąpi od grudnia 2018 r. do lutego 2019 r. w woj. lubuskim, dolnośląskim, opolskim oraz w części woj. wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i lubelskiego. Na wskazanych obszarach lokalnie prognozowane zjawisko może stać się przyczyną utrudnionego zaopatrzenia w wodę z płytkich ujęć wód podziemnych (indywidualne studnie gospodarskie ujmujące płytkie wody podziemne z pierwszego poziomu wodonośnego).

DZIAŁANIA ADMINISTRACJI

Według informacji przekazanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, wojewodowie realizują działania w zakresie:

- zapewnienia funkcjonowania:
 - › pomocy społecznej (ze szczególnym uwzględnieniem: wsparcia dla osób samotnych, w podeszłym wieku i bezdomnych, opracowania zaleceń dla jednostek organizujących pomoc społeczną, organizacji działań informacyjnych dla osób potrzebujących wsparcia oraz osób (instytucji) mogących udzielić takiej pomocy);
 - › placówek oświatowych (w tym: ogrzewanie placówek, zapewnienie ciepłego posiłku dla dzieci, dowozu dzieci i młodzieży do szkół);
- akcji prewencyjnych i informacyjnych w zakresie bezpiecznego postępowania w sezonie grzewczym;
- akcji informacyjnych dotyczących przypominania o obowiązku usuwania zalegającego na dachach budynków śniegu oraz nawisów lodowych oraz, w związku z możliwością występowania silnego wiatru, przeprowadzania dodatkowych kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;
- przeciwdziałania zagrożeniom związanym z intensywnymi opadami śniegu ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkopowierzchniowych;
- utrzymania gotowości urządzeń (obiektów) hydrotechnicznych do funkcjonowania w warunkach zimowych oraz koordynacji przeciwdziałania tworzeniu się zatorów lodowych;
- przeglądu materiałów i sprzętu w magazynach przeciwpowodziowych;
- aktualizacji baz danych teledadresowych i sprawdzenia procedur wymiany informacji ze służbami oraz operatorami systemu przesyłowego i dystrybucyjnego energii elektrycznej, ciepła, wody, gazu i łączności;
- uruchomienia numerów telefonów/infolinii dla osób potrzebujących wsparcia i bezdomnym, gdzie będzie można uzyskać informację na temat placówek świadczących pomoc na obszarze danego województwa;
- zapewnienia zimowego utrzymania dróg i infrastruktury kolejowej (w tym wypracowania rozwiązań w kwestii przebywania osób bezdomnych na dworcach kolejowych);
- organizacji warunków przeżycia zwierząt (gospodarskich, dzikich, bezpańskich).

Wojewodowie planują lub skierowali wystąpienia do starostów oraz prezydentów miast, w których zwracają uwagę na:

- potrzebę przeprowadzenia w razie konieczności posiedzeń powiatowych zespołów zarządzania kryzysowego z udziałem wójtów gmin i burmistrzów miast położonych na terenie powiatu;

- zapewnienie przez powiatowe centra zarządzania kryzysowego całodobowego przepływu informacji do wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego;
- informowanie ludności o możliwości pogorszenia się warunków pogodowych i niekorzystnych zdarzeniach związanych z okresem zimowym (np. awarie, utrudnienia drogowe) m.in. poprzez wykorzystanie Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO) oraz publikacje ostrzeżeń i zaleceń na stronach internetowych urzędów wojewódzkich, poszczególnych służb i zarządców dróg. **W przypadku wyjątkowo poważnych zjawisk możliwe jest uruchomienie systemu AlertRCB;**
- kontrolowanie warunków bytowych osób objętych pomocą społeczną (niepełnosprawni, osoby niezaradne życiowo i samotne);
- w okresie utrzymywania się niskiej temperatury wzmocnienie działań prewencyjnych w zakresie patrolowania miejsc przebywania osób zagrożonych zamarznięciem;
- monitorowanie aktualnej i prognozowanej sytuacji meteorologicznej pod kątem występowania intensywnych opadów śniegu, które mogą spowodować nieprzejezdność dróg, a w przypadkach niemożności utrzymania dróg w określonych standardach zwrócenie się o wsparcie do wojewody;
- przygotowanie do uruchomienia alternatywnej komunikacji w sytuacjach wystąpienia intensywnych opadów śniegu i długotrwałego utrzymywania się niskiej temperatury;
- zapewnienie funkcjonowania placówek oświatowych, w tym dowóz dzieci i młodzieży do szkół, ciepłe posiłki w trakcie zajęć lekcyjnych, zaopatrzenie w ciepło budynków szkolnych i internatów;
- zabezpieczenie miejsc ewakuacji i niezbędnego asortymentu (ciepłe napoje, termosy, jednorazowe kubki) oraz pomocy medycznej podróżnym będącym w stanie zagrożenia, i oczekującym na nieprzejezdnych szlakach drogowych lub mieszkańcom miejscowości do których dojazd został utrudniony;
- egzekwowanie przez straże gminne/miejskie obowiązku odśnieżania chodników i usuwania śniegu z dachów od właścicieli i zarządców nieruchomości.

Przygotowania podejmowane przez **administrację samorządową** odbywają się m.in. w oparciu o zalecenia i wytyczne przekazywane przez Wydziały Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego urzędów wojewódzkich.

Wojewodowie odbyli lub planują zwołanie posiedzeń wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego dotyczących m.in. długoterminowych prognoz hydro-meteorologicznych, stanu przygotowania dróg do sezonu zimowego, dostaw energii elektrycznej oraz pomocy osobom bezdomnym.

Wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego planują szeroko zakrojone akcje informacyjne z wykorzystaniem mediów lokalnych, mediów społecznościowych, stron internetowych, ulotek i plakatów. Zaktualizowano bazy danych o funkcjonujące na terenie województw placówki udzielające wsparcia osobom bezdomnym i potrzebującym w formie schronienia, posiłku czy odzieży.

DZIAŁANIA SŁUŻB PODLEGŁYCH MINISTROWI SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Służby podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji są gotowe do realizacji zadań w warunkach zimowych, a w sytuacji pojawiających się zagrożeń, będą je realizować zgodnie z wewnętrznymi procedurami wynikającymi m.in. z planu zarządzania kryzysowego Komendantów Głównych: Straży Granicznej, Policji i Państwowej Straży Pożarnej.

Komendant Główny Policji polecił Komendantom Wojewódzkim/Stołecznemu Policji podjęcie działań w zakresie:

- nawiązywania aktywnej współpracy z władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocowymi celem aktualizacji bazy danych adresowo-kontaktowych, które winny być dostępne całodobowo;
- utworzenia i aktualizowania map grupowania się bądź przebywania osób bezdomnych⁴;
- identyfikowania i przekazywania do właściwych ośrodków pomocy społecznej informacji dotyczących osób samotnych, które ze względu na sytuację życiową (podeszły wiek, niepełnosprawność) mogą być szczególnie narażone na skutki warunków zimowych;
- prowadzenia działań informacyjnych wśród osób bezdomnych i nieporadnych życiowo w zakresie możliwości uzyskania pomocy;
- podejmowania przedsięwzięć, w tym z wykorzystaniem dostępnych kanałów informacyjnych (strony internetowe, współpraca z mediami lokalnymi), mających na celu uwrażliwienie społeczeństwa na negatywne skutki utrzymywania się niskiej temperatury oraz potrzeby i możliwości sygnalizowania poszczególnych przypadków zagrożeń.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej dokonał aktualizacji krajowych zasobów posiadanego sprzętu ratowniczego niezbędnego do prowadzenia działań w przypadku wystąpienia ekstremalnych warunków pogodowych w okresie zimowym. Jednocześnie polecił komendantom wojewódzkim PSP podjęcie działań w zakresie:

- organizacji spotkań z przedstawicielami wojewodów odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe w celu opracowania wykazu oraz zasad wykorzystania specjalistycznego sprzętu będącego w dyspozycji zarządców dróg (pojazdy do odśnieżania), a także Straży Granicznej, GOPR, TOPR i innych instytucji (samochody terenowe, skutery śnieżne, quady) do wsparcia działań ratowniczych, np. dotarcia do osób będących

4. Patrole Policji w okresie zimowym dokonają kontroli miejsc, w których mogą przebywać osoby narażone na działanie niskich temperatur powietrza (opuszczone budynki mieszkalne, ogródki działkowe, altanki, dworce, klatki schodowe, kanały ciepłownicze, itp.). W przypadku ujawnienia osób przebywających w tych miejscach, Policja oraz inne współpracujące z nią służby (szczególnie straż gminna/miejska) doprowadzają te osoby do noclegowni, schronisk dla bezdomnych lub innych miejsc, w których mogą one otrzymać niezbędną pomoc.

w stanie nagłego zagrożenia życia w sytuacji nieprzejezdności szlaków komunikacyjnych lub miejsc trudno dostępnych w warunkach zimowych;

- sprawdzenia stanu przygotowania podległych jednostek organizacyjnych PSP oraz jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) do podjęcia działań w warunkach zimowych, a także realizacji zadań wynikających z planów zarządzania kryzysowego (w tym zaplanowane zaopatrzenia lub stałego dostępu do zimowych materiałów pędnych oraz określenie możliwości alternatywnych źródeł ogrzewania strażnic);
- zobowiązania komendantów powiatowych/miejskich PSP do nawiązania kontaktów z samorządami, aby oszacować stopień ich przygotowania do organizacji pomocy humanitarnej dla obywateli, w szczególności:
 - › transportu i dostarczania środków do życia dla ludności w warunkach braku przejezdności szlaków drogowych oraz kolejowych;
 - › zapewnienia zasilania w energię elektryczną dla obiektów ważnych dla funkcjonowania państwa lub występującego zagrożenia życia i zdrowia;
 - › organizacji czasowego zakwaterowania ewakuowanej ludności;
 - › przygotowania i dostarczania gorących napojów oraz posiłków osobom uwięzionym w samochodach/pociągach lub przyjętych na czasowe zakwaterowanie.

Ponadto, w ramach wydzielonych sił i środków KSRG (pomoc w ramach ustawowych obowiązków jednostek ochrony przeciwpożarowej poza działaniami ratowniczymi), możliwe są przedsięwzięcia mające na celu udzielenie wsparcia technicznego dla samorządów w zakresie organizowania pomocy humanitarnej dla obywateli, w tym:

- pomoc w transporcie i dostarczaniu środków do życia dla ludności, do której nie można dotrzeć ze względu na nieprzejezdność szlaków drogowych i kolejowych;
- pomoc w zapewnieniu zasilania w energię elektryczną za pomocą agregatów prądotwórczych w odniesieniu do obiektów ważnych dla funkcjonowania RP oraz gospodarstw domowych (w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia);
- pomoc przy organizowaniu tymczasowego zakwaterowania ewakuowanej ludności przy wykorzystaniu infrastruktury jednostek ochotniczych straży pożarnych;
- pomoc w transporcie osób z innych służb, podmiotów i instytucji w celu uruchamiania obiektów ważnych społecznie lub dotarciu do osób będących w stanie nagłego zagrożenia życia w sytuacji nieprzejezdności szlaków komunikacyjnych lub miejsc trudno dostępnych w warunkach zimowych;
- pomoc w przygotowaniu i dostarczaniu gorących napojów dla osób zablokowanych na nieprzejezdnych szlakach w samochodach/pociągach oraz przyjętych na zakwaterowanie w strażnicach.

Poza tym, jednostki organizacyjne PSP prowadzą działania zmierzające do podniesienia poziomu bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży. W sezonie zimowym nacisk zostanie położony m. in. na bezpieczne lodowiska, bezpieczeństwo podczas ferii oraz zagrożenia związane z używaniem fajerwerków. Równoległe trwa kampania „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa!”, będąca ogólnopolską akcją edukacyjno-informacyjną na temat zagrożeń związanych z pożarami domostw i zatruciami tlenkiem węgla.

Komendant Główny Straży Granicznej realizuje działania polegające przede wszystkim na właściwym przygotowaniu do sezonu zimowego przejść granicznych, a także funkcjonariuszy i sprzętu.

- SG posiada zapasy paliwa zimowego umożliwiające realizację zadań ustawowych w czasie trudnych warunków atmosferycznych. W jednostkach organizacyjnych SG posiadających zbiorniki na paliwo wydawane jest pochodzące z ubiegłorocznych zapasów paliwo przejściowe lub zimowe (po 15 listopada br. tzw. paliwo przejściowe zostanie zastąpione zimowym).
- W zakresie transportu morskiego zapewniono ogrzewanie jednostek pływających/poduszkowców poprzez systemy centralnego ogrzewania, urządzenia grzewcze WEBASTO, HYDRONIC lub podłączenie zasilania grzejników elektrycznych z nadbrzeża. Aby zabezpieczyć układy paliwowe, filtry do zasilania silników w mniejszych jednostkach pływających/poduszkowcach zastosowano zimowy olej napędowy z dodatkiem zapobiegającym wydzielaniu się parafiny. Zapewniono bezpieczne zimowanie jednostek pływających, których kadłuby wykonane są z laminatu (pontony).
- W ramach współpracy z wojewodami, w sytuacji wystąpienia silnych mrozów oraz intensywnych opadów śniegu, Komendanci Oddziałów SG w celu ewentualnego wsparcia działań ratowniczych mogą skierować siły i środki placówek oraz dywizjonów SG.
- Istnieje możliwość skierowania do działań przez Komendanta Głównego SG dodatkowo nieetatowego pododdziału odwodowego Komendanta Głównego SG lub nieetatowych pododdziałów odwodowych centralnego podporządkowania Komendantowi Głównemu SG.

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE, CIEPŁOWNICZE I GAZOWE

KRAJOWY SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

1. Bilans mocy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego

Przewidywana w okresie zimowym nadwyżka mocy dostępnej dla Operatora Systemu Przemysłowego (OSP) pozwoli na pokrycie nieplanowych ubytków mocy (awarie, remonty bieżące) oraz na utrzymanie niezbędnej rezerwy operacyjnej.

Dane dotyczące planowanego bilansu mocy w poszczególnych miesiącach zimowych (stan na 12 października 2018 r.):

Wyszczególnienie	wg PKM*	wg PKR*				
	X 2018	XI 2018	XII 2018	I 2019	II 2019	III 2019
Krajowe zapotrzebowanie na moc	23 952	25 219	25 337	25 800	25 465	24 514
Wymagana przez OSP nadwyżka mocy	4 072	4 287	4 307	4 644	4 584	4 413
Nadwyżka mocy dostępna dla OSP	3 876	4 191	4 676	4 310	4 256	3 848
Niedobór (-) /nadwyżka (+) bilansowa	-196	-96	369	-334	-328	-565

* PKM – Plan Koordynacyjny Miesięczny, PKR – Plan Koordynacyjny Roczny

- Bilanse w I kwartale 2019 r. mogą ulec zmianie ze względu na trwający proces opracowywania Planu Koordynacyjnego Roczego na lata 2019-2021.
- W styczniu, lutym i marcu 2019 r. nie są spełnione wymagania Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) dotyczące nadwyżki mocy dostępnej dla Operatora Systemów Przesyłowych (OSP). Jednakże wyznaczona nadwyżka mocy nie uwzględnia możliwego w tym okresie importu handlowego (aktualnie techniczne zdolności importowe wynoszą ok. 1 800 MW) oraz dostępnych dla OSP środków zaradczych w postaci:
 - › wymuszonej pracy jednostek wytwórczych niedysponowanych centralnie (ok. 400 MW);

- › pracy z przeciążeniem jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych (ok. 100 MW);
- › usługi DSR⁵ (ok. 500 MW).

Wielkość mocy możliwej do uzyskania w ramach tych środków jest szacowana na łącznie ok. 2 800 MW.

2. Stan zapasów paliwa w elektrowniach systemowych

Zapasy węgla kamiennego w elektrowniach posiadających jednostki wytwórcze centralnie dysponowane przewyższają wielkości wymagane przepisami.

Zapasy paliw w elektrowniach systemowych (stan na dzień 12 października 2018 r.)

Elektrownia	Węgiel kamienny		Węgiel brunatny	Olej opałowy	
	Zapasy końcowy faktyczny	Zapasy obowiązkowy	Zapasy końcowy faktyczny	Zapasy użyteczny	Zapasy obowiązkowy
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Karolin	195 693	31 949	-	3 032	160
Dolna Odra	383 050	159 543	-	1 658	233
Ostrołęka	202 076	89 837	-	390	111
Opole	547 023	245 023	-	2 554	339
Stalowa Wola	56 564	23 083	-	-	-
Siersza	101 779	47 665	-	937	218
Kozienice	757 368	591 693	-	5 649	579
Rybnik	308 259	302 267	-	1 449	582
Jaworzno	285 747	158 383	-	1 583	461
Łagisza	127 180	104 290	-	1 136	286
Połaniec	374 532	315 923	-	1 688	407
Łaziska	145 575	105 676	-	1 707	602
Bełchatów	-	-	309 300	7 508	-
Turów	-	-	14 260	2 426	280
Pątnów	-	-	16 000	1 554	454
Adamów	-	-	14 000	550	199
Razem	3 484 846	2 175 332	339 560	33 271	4 712

Źródło danych: PSE S.A.

5. Reakcja strony popytowej (ang. Demand Side Response) – kształtowanie krzywej obciążeń poprzez sterowanie obciążeniem, czyli zmniejszenie obciążenia lub przesunięcie obciążenia na okres poza szczytem.

3. Przesył energii elektrycznej

- Stan przygotowania Operatora Systemu Przesyłowego (OSP) do sezonu zimowego 2018/2019 w obszarze dotyczącym linii i stacji elektroenergetycznych jest prawidłowy.
- Stwierdzone w ramach oględzin planowych w 2018 r. usterki zagrażające pracy linii przesyłowych zostały usunięte. Dodatkową weryfikacją stanu linii elektroenergetycznych były oględziny doraźne. Obecnie, zgodnie z harmonogramem określonym w planie prac eksploatacyjnych na 2018 r., prowadzone są jesienne przeglądy linii. Stwierdzone nieprawidłowości będą eliminowane w trybie planowym lub awaryjnym, w zależności od ich znaczenia dla poprawnej pracy.
- Kompleksowe wycinki drzew i krzewów realizowane są w cyklach pięcioletnich zgodnie z zawieranymi umowami. W pierwszej kolejności są usuwane drzewa stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla bezpiecznej pracy linii. Obecnie jest realizowany cykl wycinek, który zakończy się w 2019 r. W przypadku linii nie objętych wycinkami kompleksowymi stwierdzone zagrożenia lub ryzyka wystąpienia zagrożenia w ich prawidłowej pracy zostały wyeliminowane poprzez wycinki w trybie doraźnym.
- Planowe oględziny stacji są wykonywane systematycznie, tj. jednokrotnie na zmianę dla stacji ze stałą obsługą lub nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu dla stacji bezobsługowych. Wszystkie zauważone nieprawidłowości są eliminowane w trybie planowym lub awaryjnym, w zależności od ich znaczenia dla poprawnej pracy stacji.
- Zainstalowane w stacjach agregaty prądotwórcze są uruchamiane nie rzadziej niż raz w miesiącu, celem zapewnienia ciągłej dyspozycyjności. Ponadto, raz w roku wykonywany jest przegląd serwisowy. Ilość paliwa w zbiornikach agregatów jest cyklicznie monitorowana i gwarantuje ich nieprzerwaną ośmiogodzinną pracę.
- OSP posiada umowy zawarte z firmami wykonawczymi gwarantujące niezwłoczną likwidację awarii na liniach oraz stacjach. W przypadku likwidacji awarii na liniach elektroenergetycznych aktualnie obowiązujące umowy dla obszaru centralnej i wschodniej części kraju wygasają 31 grudnia 2018 r. Obecnie prowadzone są działania zmierzające do zawarcia nowych umów, które będą obowiązywały od początku 2019 r.
- Zapewnienie przejezdności dróg oraz drożności chodników na stacjach w czasie opadów śniegu będzie realizowane przez personel Zespołów Eksploatacyjnych lub w ramach zawartych ustandaryzowanych umów na świadczenie usług utrzymania terenu stacyjnych obiektów elektroenergetycznych OSP. Umowy te gwarantują również odśnieżanie dachów w przypadku, gdy grubość warstwy śniegu przekroczy wartości dopuszczalne.
- OSP posiada zawarte także umowy o świadczenie usług związanych z usuwaniem nadmiaru śniegu na obiektach Krajowej Dyspozycji Mocy (KDM) i Obszarowych Dyspozycji Mocy (ODM). Zobowiązują one wykonawców do usuwania sopli, odśnieżania dróg i chodników oraz zwalczania pozostałych skutków zimy, w tym skuwania lodu, posypywanie dróg i chodników środkami zapobiegającymi oblodzeniom, odśnieżanie dachów itp. Odpowiednio do sytuacji, wykonawca umowy jest zobowiązany do świadczenia usług w okresie zimowym całodobowo, we wszystkie dni tygodnia oraz święta.
- Okresowe kontrole budynków na stacjach elektroenergetycznych są przeprowadzane z częstotliwością i w zakresie zgodnym z wymaganiami ustawy Prawo budowlane. Potwierdzenie przeprowadzenia kontroli odnotowywane jest w książkach obiektów budowlanych.

4. Dystrybucja energii elektrycznej

- Sieć dystrybucyjna w sezonie zimowym 2018/2019 będzie pracowała w układzie normalnym zgodnie z opracowanym wcześniej planem, w którym m.in. zawarte są techniczne warunki pracy sieci zapewniające maksymalną pewność zasilania odbiorców przy zachowaniu aspektów ekonomicznej pracy urządzeń.
- Służby dyspozytorskie prowadzące ruch sieci elektroenergetycznej pełnią całodobowe dyżury. Dysponują zespołami pogotowia energetycznego, przeszkolonymi brygadami oraz doświadczoną kadrą inżyniersko-techniczną. Ponadto oddziały spółek mają zawarte z wojewodami oraz innymi spółkami dystrybucyjnymi i przesyłowymi porozumienia o wzajemnej wymianie informacji w przypadku wystąpienia masowych awarii sieciowych.
- Centra zgłoszeniowe są gotowe do obsługi ponadnormatywnej liczby zgłoszeń dotyczących awarii. Dzięki użyciu różnych kanałów komunikacji (telefon, elektroniczny formularz zgłoszeniowy, SMS, strona WWW) skutecznie ograniczone są skutki ewentualnych cyberataków na systemy informatyczne obsługujące zgłoszenia klientów.
- Elementem znacząco poprawiającym efektywność pracy służb ruchowych są systemy teleinformatyczne (głównie dedykowane systemy SCADA oraz moduły wspierające organizację pracy i wymianę informacji, a także łączności). Zapewniają one bieżącą informację o stanie sieci oraz możliwość jej zdalnej rekonfiguracji, również w sposób automatyczny. Dla zapewnienia niezawodności i stabilnej pracy właściwe służby teleinformatyczne prowadzą ciągły nadzór i serwis systemów.
- W celu sprawnego usuwania skutków awarii rozległych i odbudowy sieci OSD bezpośrednio współpracują ze spółkami wykonawczymi funkcjonującymi w ramach koncernów, a także w sytuacjach zwiększonej awaryjności sieci dystrybucyjnej spowodowanych ekstremalnymi warunkami pogodowymi, z firmami zewnętrznymi wykonującymi usługi o charakterze interwencyjnym przy usuwaniu skutków awarii sieci elektroenergetycznych, w tym również wycinek drzew.
- OSD dysponują agregatami prądotwórczymi różnej mocy wykorzystywanymi między innymi w sytuacjach szczególnych, do zasilania odbiorców w przypadku występowania długotrwałych przerw w dostawie energii elektrycznej, jak również do zasilania elektrycznej oświetlenia w trakcie pracy monterów w terenie. Liczba oraz moc tych agregatów zabezpieczała potrzeby spółek w sytuacjach niekatastrofalnych. W ostatnim czasie, zwłaszcza po doświadczeniach z coraz częściej występującymi wichurami, służby serwisowe są wyposażane w większą liczbę agregatów w celu utrzymania zasilania także w sytuacjach katastrofalnych.
- OSD posiadają dostateczną liczbę lekkich i ciężkich pojazdów, dźwigów oraz podnośników przygotowanych i przystosowanych do poruszania się w warunkach zimowych w trudnym terenie, umożliwiającym usuwanie awarii w warunkach ekstremalnych.
- Brygady sieciowe wyposażone są w odpowiednią liczbę pił mechanicznych do wycinki powalonych drzew i gałęzi. OSD posiadają sukcesywnie uzupełniane zapasy materiałów technicznych utrzymywanych na poziomie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania działalności operacyjnej i w przypadku awarii. Zawarte zostały również przez niektórych operatorów umowy ramowe z dostawcami materiałów, zgodnie z którymi w przypadku zwiększonych ilości awarii, dostawcy zobowiązani są dostarczyć materiały do wskazanych magazynów zlokalizowanych na terenie działania poszczególnych spółek.
- W niektórych spółkach są wykorzystywane śmigłowce i drony do oceny stanu technicznego sieci (możliwość szybkiej lokalizacji uszkodzeń w sieci i przyspieszenie możliwości naprawy w przypadku awarii).

- Wśród działań technicznych i organizacyjnych podejmowanych przez poszczególnych OSD mających wpływ na właściwe przygotowanie do nadchodzącego sezonu zimowego, wymienić należy:
 - › uaktualnienie listy firm zewnętrznych gotowych do natychmiastowej współpracy z OSD w przypadkach wystąpienia awarii masowych;
 - › zaktualizowanie (zgodnie z obowiązującymi przepisami) planów ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na lata 2018/2019 w zakresie ograniczeń wynikających z zadziałania automatyki SCO, ograniczeń awaryjnych i tzw. deficytowych;
 - › opracowanie awaryjnych układów pracy sieci średniego napięcia dla stacji WN zasilanych liniami promieniowymi 110 kV;
 - › zakończenie długoterminowych prac na liniach 110 kV — modernizacje, przebudowy (z uwagi na fakt, że sieć 110 kV pracuje w układzie pierścieniowym, każde prace powodujące wyłączenie jakiegokolwiek jej elementu zmniejszają bezpieczeństwo zasilania i dostaw energii elektrycznej do odbiorców. Dlatego też na okres zimowy wprowadzony jest normalny układ pracy sieci uzgodniony z operatorem sieci przesyłowej);
 - › oględziny linii 110 kV i wycinka w obszarach leśnych dla linii, gdzie występowały zwiększone ilości wyłączeń awaryjnych z powodu zadrzewienia, w szczególności linii promieniowych, gdzie każde wyłączenie skutkuje przerwą zasilania dla odbiorców;
 - › zakończenie prac związanych z długotrwałym wyłączeniem pól transformatorowych na stacjach WN/SN, gdzie zamontowane są dwa transformatory mocy, w celu zachowania pełnej rezerwy zasilania w przypadku awaryjnego wyłączenia jednego z nich;
 - › przeprowadzanie oględzin doraźnych newralgicznych punktów sieci elektroenergetycznych szczególnie narażonych na wystąpienia ekstremalnych warunków atmosferycznych;
 - › przygotowanie zastępczego/awaryjnego układu zasilania dla wybranych obszarów;
 - › stosowanie linii tymczasowych (serwisowych) SN, umożliwiających „obejście” uszkodzonego lub wyłączzonego odcinka linii podczas wystąpienia sytuacji awaryjnych, ale również podczas remontów i modernizacji;
 - › realizacja zadań remontowych i modernizacyjnych po dokonanej ocenie stanu technicznego infrastruktury sieciowej.
- Trudnością wynikającą ze struktury sieci jest jej szczególne narażenia na ekstremalne warunki pogodowe⁶. W związku z faktem, iż – jak wynika z przeprowadzonych analiz – awarie sieci napowietrznej SN odpowiadają za ponad 80% wskaźnika SAIDI⁷, OSD realizują działania w zakresie sukcesywnej wymiany linii z przewodami bez osłon SN na linie z przewodami w osłonie lub linie kablowe⁸.
- Kluczową kwestią w przypadku awarii występujących w okresie jesienno-zimowym jest zapewnienie właściwego potencjału, a także organizacji pracy brygad awaryjnych i wpiisanie ich działań w działania sztabów zarządzania kryzysowego na szczeblu lokalnych

6. Ponad 70% stanowi sieć napowietrzna.

7. Wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej, wyrażony w minutach na odbiorcę na rok, stanowiący sumę iloczynów czasu jej trwania i liczby odbiorców narażonych na skutki tej przerwy w ciągu roku podzieloną przez liczbę obsługiwanych odbiorców.

8. Linie w osłonie są to linie, gdzie izolacja przewodów wykonywana jest z usieciowanego polietylenu XLPE. Materiał ten zapewnia ochronę linii przed zakłóceniami spowodowanymi zetknięciem się przewodów lub zwarciami spowodowanymi spadającymi gałęziami (obfity śnieg, oblodzenie). Linie kablowe są również zdecydowanie bardziej odporne na warunki atmosferyczne niż linie napowietrzne z liniami gołymi. Należy jednak mieć na uwadze, że wymiana linii bądź skablowanie są uwarunkowane możliwościami ekonomicznymi OSD. Siłą rzeczy, ze względu na występujące incydentalnie ekstremalne warunki atmosferyczne, podejmowane działania nie zawsze są w pełni wystarczające, a uwzględnienie wszystkich ekstremalnych warunków, pomijając możliwość ich przewidywania, byłoby nieuzasadnione ze względów ekonomicznych (w konsekwencji także przez odbiorców energii elektrycznej).

administracji. Spółki OSD posiadają zaplecze techniczne zapewniające mobilną rezerwę w sytuacjach kryzysowych wywołanych warunkami pogodowym. Przygotowane są także plany na wypadek wystąpienia różnych zdarzeń zmniejszających bezpieczeństwo pracy sieci⁹.

- 8 sierpnia 2018 r. operatorzy systemów dystrybucyjnych (ENEA Operator, Energa Operator, PGE Dystrybucja, Tauron Dystrybucja, Innogy Stoen Operator) oraz Polskie Sieci Elektroenergetyczne podpisali „Porozumienie o współpracy przy usuwaniu awarii sieci elektroenergetycznych”. Porozumienie zawiera deklarację wzajemnej współpracy i pomocy OSD i OSP przy usuwaniu skutków awarii sieci elektroenergetycznych na liniach napowietrznych i kablowych oraz przy odbudowie systemu elektroenergetycznego. **Celem jest przyspieszenie przywracania dostaw energii elektrycznej klientom dotkniętym awariami, w szczególności wywołanymi ekstremalnymi zjawiskami atmosferycznymi.** W razie wystąpienia awarii sieci energetycznej na swoim obszarze, spółki będą mogły zgłaszać do pozostałych sygnatariuszy porozumienia prośbę o oddelegowanie wykwalifikowanych, uprawnionych pracowników wraz ze specjalistycznym sprzętem, narzędziami i materiałami w celu wsparcia odbudowy systemu elektroenergetycznego, przywracania zasilania i transformacji na stacjach oraz dostaw energii elektrycznej do klientów. Operatorzy zadeklarowali również wymianę informacji o stanach magazynowych w poszczególnych spółkach w zakresie podstawowych materiałów i jej bieżącą aktualizację. Porozumienie prowadzi do uproszczenia procedur i wprowadza automatyzm działania w sytuacjach kryzysowych. W przypadku jednoczesnego wystąpienia sytuacji awaryjnych u kilku podmiotów, wsparcie będzie udzielane zgodnie z kolejnością zgłaszanych potrzeb, chyba że zainteresowane strony uzgodnią inną kolejność.

5. Wytwórcy energii elektrycznej

- W elektrowniach i elektrociepłowniach zostały przeprowadzone przeglądy infrastruktury techniczno-organizacyjnej w zakresie właściwego zabezpieczenia i przygotowania do niezakłóconej pracy jednostek wytwórczych energii elektrycznej i ciepła, w tym m. in.:
 - › dokonano przeglądów instalacji bloków energetycznych pod kątem pracy w okresie zimowym;
 - › przygotowano organizację eksploatacji oraz utrzymania ruchu podstawowych i pomocniczych urządzeń do pracy w warunkach niskich temperatur;
 - › zostały przeprowadzone bieżące prace kontrolno-remontowe budynków i instalacji mające na celu przygotowanie ich do sezonu zimowego;
 - › dokonano przeglądu zadań realizowanych przez służby utrzymania ruchu, w tym dotyczących m. in.: rozładunku paliw, usuwania węgla spod taśm, ogrzewania i rozmrażania miejsc newralgicznych w budynkach elektrowni, obsługi zasobników węgla, dozowników, podajników, instalacji odpopielania, odżuzłania, gospodarki wodnej, odsiarczania

9. Obowiązujące w poszczególnych spółkach operatorskich procedury w przypadku wystąpienia ograniczeń w dostawie energii elektrycznych (planowych albo awaryjnych) wynikają w szczególności z: planów ograniczeń deficytowych, w szczególności: planów ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej corocznie uzgadnianych z OSP i zatwierdzanych przez Prezesa URE, w tym działania automatyki SCO, Instrukcji Dyspozytorskiej Odbudowy Podsystemu ODM, Instrukcji współpracy eksploatacyjno-ruchowej oraz Instrukcji współdziałania służb ruchowych z podmiotami z terenu działania OSD, w tym wytwórcami energii elektrycznej, zasad wymiany informacji oraz współpracy ze sztabami zarządzania kryzysowego w sytuacjach awarii poległych, zasad postępowania w sytuacji kryzysowej spowodowanej awariami masowymi.

- spalin i układu odwadniania i magazynowania gipsu, doszczelnienia obiektów (szklenie, naprawa dachów), zabezpieczenia pomiarów cieplnych i automatyki;
 - › zweryfikowano organizację odśnieżania dróg kołowych i kolejowych;
 - › zabezpieczono organizację remontów awaryjnych.
- **Elektrownie zgromadziły z dużymi nadwyżkami wymagane przepisami zapasy paliw, a ich uzupełnianie jest zabezpieczone umowami handlowymi.**
- Postoje związane z remontami planowymi bloków wytwórczych są uzgodnione z OSP w ramach opracowywania planów Koordynacyjnych Miesięcznych i Planów Koordynacyjnych Rocznych. Wykonywanie bieżących prac remontowych zabezpieczone jest stosownymi umowami serwisowymi. Spółki wytwórcze posiadają także odpowiednie procedury postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia klęskami żywiołowymi.

SEKTOR CIEPŁOWNICZY

- W odróżnieniu od systemu elektroenergetycznego oraz gazowego **nie istnieje jeden krajowy system ciepłowniczy**, a w związku z tym nie ma krajowego operatora ciepłowniczego, który bilansowałby pracę całego systemu. **Cechą charakterystyczną systemów ciepłowniczych jest ich lokalny charakter** (są to głównie miasta posiadające lokalnych operatorów sieci ciepłowniczych). Najistotniejsze wskaźniki w ciepłownictwie przedstawiające stan przygotowania sektora do zimy to: stosunek mocy zainstalowanej do zamówionej, dyspozycyjność mocy oraz struktura zużycia paliw do produkcji i zgromadzone zapasy paliw przez wytwórców.
- **W kraju istnieje około 60% nadwyżka zainstalowanej mocy cieplnej w stosunku do mocy zamówionej.** Moc zamówiona jest ustalana przez odbiorców adekwatnie do największej mocy cieplnej, jaka może wystąpić w danym obiekcie w warunkach najniższej temperatury charakterystycznej dla strefy klimatycznej (norma PN-EN 128310), w której zlokalizowany jest obiekt. **Z uwagi na 60% wartość nadwyżki nie występuje niebezpieczeństwo braku dostępności mocy cieplnej, nawet przy ewentualnych bardzo niskich temperaturach podczas zimy 2018/2019.**
- Około 80% przedsiębiorstw ciepłowniczych potwierdziło zakończenie prac remontowych i modernizacyjnych w posiadanych urządzeniach i instalacjach wytwarzających ciepło. Zakończenie tych działań w pozostałych przedsiębiorstwach planowane jest najpóźniej na ostatnią dekadę grudnia bieżącego roku. Prace te w żaden sposób nie wpływają na bezpieczeństwo dostaw do systemów ciepłowniczych.
- W prawie wszystkich przypadkach zapas opału niezbędnego do produkcji ciepła jest zgodny z regulacjami art. 10a ustawy — Prawo energetyczne (w kilku wypadkach badane podmioty nie potwierdziły posiadania takiego stanu, wskazując na opóźnienia z winy dostawców).
- Około 36% przedsiębiorstw ciepłowniczych ma zawarte umowy na dostawy węgla z Polską Grupą Górniczą (PGG). W pozostałych przypadkach węgiel kupowany jest od dostawców wyłonionych w drodze postępowań przetargowych. PGG nie składało ofert ani nie przystępowało do postępowań przetargowych na ten sposób pozyskiwania opału. **Odbiorcy węgla na podstawie kontaktów z PGG wskazują na praktykę ograniczania przez tego dostawcę w transportach opału wysokości dopuszczalnych odchyień do jego dolnego pułapu, tj. 80%. Taka sytuacja może mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo energetyczne odbiorców oraz ciągłość dostaw ciepła.**
- Systemy ciepłownicze, których głównym paliwem bloku energetycznego jest gaz (8%) podłączone są bezpośrednio do magistrali gazowej, a o ciągłości ich pracy decyduje do-

stępnosc gazu w systemie (na terenach bloków energetycznych nie występują magazyny gazu). Około 30% ciepłowni i elektrociepłowni spalających gaz podłączona jest do magistrali gazowej zasilanej lokalnym gazem zaazotowanym. W tych lokalizacjach – jak w przypadku węgla – nie występuje zagrożenie braku dostępności paliw w okresie zimowym. Jedynie tam, gdzie spalany jest gaz wysokometanowy, produkcja ciepła jest zależna od ciągłości dostaw. Zazwyczaj źródła te posiadają węglowe kotły szczytowe, które przy ewentualnym braku gazu w systemie częściowo mogą zastąpić źródła gazowe. Istotne jest, że nie ma możliwości przesyłu ewentualnie brakującej części energii cieplnej z innego systemu ciepłowniczego, który ma możliwość produkcji z nadwyżką (nie istnieje krajowy system ciepłowniczy).

- Zgodnie z art. 18 ustawy – Prawo energetyczne, do zadań gmin należy planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło na ich obszarze. W przypadku ewentualnej konieczności ograniczenia dostaw energii cieplnej, organami uprawnionymi do kontroli ewentualnych ograniczeń są wojewodowie. W okresie od 1 września do 31 maja ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu ciepła podlegają odbiorcy pobierający ciepło na potrzeby gospodarstw domowych, szpitale, żłobki, przedszkola oraz inne obiekty użyteczności publicznej określone przez wojewodę. Ograniczenia w dostarczaniu ciepła do odbiorców mogą być stosowane do wielkości gwarantujących utrzymanie cyrkulacji czynnika grzewczego w sieci i instalacji ciepłowniczej, zapobiegającej zamarznięciu układu ciepłowniczego.

SEKTOR GAZU ZIEMNEGO

- Na 22 października 2018 r. stan napełnienia Podziemnych Magazynów Gazu Ziemnego (PMG) wyniósł 3 001 mln m³, co stanowi ok. 100,5% pojemności czynnej. Zgodnie z planem proces zatłaczania instalacji magazynowych trwał do końca października 2018 r. Stan zatłoczenia magazynów będzie najwyższy w historii.
- Ilość gazu do odebrania z podziemnych magazynów przed uruchomieniem zapasu obowiązkowego przy pełnym stanie napełnienia wynosi 2 mld m³.
- Wielkość **zapasu obowiązkowego** ustalonego na rok 2018/2019 w decyzjach Prezesa URE na dzień 30 września br. wynosi 1 173,7 mln m³. Podmiotem zobowiązanym do utrzymywania największego poziomu zapasów obowiązkowych jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo. Łączny wolumen zapasu obowiązkowego przypadający na ten podmiot to ok. 1 091,9 mln m³.
- Do utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego zobowiązanych jest 20 podmiotów. 4 z nich utrzymuje zapasy obowiązkowe poza granicami RP.
- Zapas obowiązkowy na terytorium RP alokowany jest w następujących magazynach: Grupie Instalacji Magazynowych Kawerna (KPMG Kosakowo, KPMG Mogilno), Grupie Instalacji Magazynowych Sanok (PMG Husów, PMG Strachocina) oraz PMG Wierzchowice. Zapas obowiązkowy poza terytorium RP utrzymywany jest w magazynach na terytorium Niemiec (UGS Etzel ESE, UGS JEMGUM).
- Dostawy gazu ziemnego mogą odbywać się za pośrednictwem następujących wejść do polskiego systemu gazowego z kierunku:
 - › wschodniego (rosyjskiego): Drozdowicze (granica z Ukrainą) – 12,1 mln m³/dobę, Wysokoje (granica z Białorusią) – 15 mln m³/dobę, Tietierowka (Białoruś – zasilanie o charakterze lokalnym) – 0,6 mln m³/dobę, Punkt Wzajemnego Połączenia (fizyczne punkty wejścia we Włocławku i Lwówku) na polskim odcinku Gazociągu Jamał-Europa – 24,7 mln m³/dobę;

- › zachodniego (niemieckiego): Grid Connection Point GAZ-SYSTEM/ONTRAS (fizyczne punkty wejścia: Gubin, Lasów) – 4,3 mln m³/dobę, Mallnow (punkt wirtualny) – 16,4 mln m³/dobę;
- › południowego (czeskiego): 2,5 mln m³/dobę (w okresie X-IV) – 0,4 mln m³/dobę (w okresie V-IX);
- › z różnych kierunków i źródeł gazu: Terminal LNG w Świnoujściu – 13,7 mln m³/dobę¹⁰.
- **Maksymalne przewidywane zapotrzebowanie na gaz oszacowane zostało przez Operatora Gazociągów Przesyłowych (OGP) Gaz-System S.A. na poziomie 86,4 mln m³/dobę.** Szczytowe zapotrzebowanie odbiorców na gaz ziemny w minionym sezonie zimowym wystąpiło 28 lutego 2018 r. (wyniosło 81,4 mln m³/dobę i było najwyższe w historii).
- Przeprowadzone przez OGP Gaz-System S.A. analizy w zakresie zdolności przesyłowych systemu, przy zapotrzebowaniu odbiorców na poziomie 86,4 mln m³/dobę potwierdzają, że w przypadku dostępności wszystkich źródeł gazu system jest całkowicie zbilansowany. W warunkach bezawaryjnej pracy systemu gazu wysokometanowego nie przewiduje się zagrożeń w dostawach do odbiorców.
- Techniczne zdolności odbioru gazu wysokometanowego ze źródeł wynoszą ok. 128 mln m³/dobę przy założeniu pełnego wykorzystania zdolności technicznych na punktach wejścia na połączeniu z systemami państw sąsiadujących i Punkcie Wzajemnego Połączenia, Terminalu LNG w Świnoujściu oraz zdolności technicznych dla punktów wyjścia z podziemnych magazynów gazu. **Zdolności techniczne odbioru gazu ze źródeł na tle przewidywanego szczytowego zapotrzebowania odbiorców na gaz wskazują na nadwyżkę mocy.**
- System gazu zaazotowanego¹¹ z uwagi na to, że pozyskiwany jest całkowicie ze złóż krajowych i dostarczany jest do odbiorców za pomocą odrębnych systemów, uważany jest za system bezpieczny.

10. W 2017 r. wykonano 14 dostaw skroplonego gazu ziemnego (12 z Kataru, 1 z USA i 1 z Norwegii).

11. System gazu zaazotowanego zasilany jest gazem pochodzącym całkowicie ze złóż krajowych. Jest systemem w pełni autonomicznym i nie połączonym z systemem gazu wysokometanowego. Część gazu zaazotowanego, po poddaniu procesowi odazotowania, przekazywana jest do systemu gazu wysokometanowego za pośrednictwem dwóch odazotowni: Odazotowni Odolanów i Odazotowni Grodzisk. Na terytorium kraju istnieją dwa magazyny gazu zaazotowanego: PMG Daszewo o pojemności 30 mln m³ i PMG Bonikowo o pojemności 200 mln m³.

ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG, TORÓW KOLEJOWYCH, LOTNISK ORAZ PORTÓW

INFRASTRUKTURA DROGOWA

- Za utrzymanie drożności dróg krajowych odpowiada zarządca – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), który w ramach przygotowania do ewentualnych zakłóceń w komunikacji spowodowanych zimowymi warunkami atmosferycznymi podjął następujące przedsięwzięcia:
 - › zaktualizowano standardy zimowego utrzymania dróg krajowych dla których zarządcą jest GDDKiA;
 - › opracowano „Ogólny plan operacyjny zimowego utrzymania dróg sezon 2018/2019”;
 - › w ramach realizacji „Wytycznych zimowego utrzymania dróg” m.in. przygotowano sprzęt do zimowego utrzymania dróg i magazyny z materiałami do usuwania śliskości zimowej oraz planowane jest ustawienie zasłon przeciwśnieżnych w wyznaczonych miejscach;
 - › opracowano mapy zimowego utrzymania dróg krajowych;
 - › zawarto stosowne umowy na realizację zadań związanych z zimowym utrzymaniem dróg krajowych, w tym również na dostawę materiałów i sprzętu;
 - › realizowany jest monitoring zagrożeń na całej sieci dróg krajowych.
- Realizacja zadań związanych z zimowym utrzymaniem dróg krajowych prowadzona będzie przez 16 oddziałów GDDKiA, natomiast bezpośredni nadzór nad działaniami na drogach należy do zadań rejonów. Zadania związane z zimowym utrzymaniem dróg realizowane będą przez wykonawców wyłonionych w drodze przetargów.
- Zbieranie i przekazywanie informacji o zagrożeniach na sieci dróg krajowych prowadzone będzie przez Punkty Informacji Drogowej w centrali i 16 oddziałach GDDKiA. Punkty Informacji Drogowej funkcjonują w systemie całodobowym, gromadzą informacje o aktualnym stanie dróg, przejezdności i warunkach ruchu na sieci dróg zarządzanych przez GDDKiA. Informacje przekazywane są na bieżąco zainteresowanym podmiotom, umieszczane są również na stronie internetowej GDDKiA w zakładce serwis dla kierowców. W serwisie tym publikowane są też aktualne dane m.in. o utrudnieniach i bieżących warunkach przejazdu.
- W przypadku skrajnie niekorzystnych i niestabilnych warunków atmosferycznych nastąpi uruchomienie struktur i procedur systemu zarządzania kryzysowego GDDKiA.

INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

- Za zimowe utrzymanie infrastruktury kolejowej odpowiadają spółki grupy PKP. **Przygotowania do tego okresu polegają na zabezpieczeniu obiektów i urządzeń infrastruktury kolejowej przed wpływem niekorzystnych warunków atmosferycznych, zagwarantowaniu personelu do robót zimowych, zapewnieniu sprawności maszyn i urządzeń odśnieżnych, usuwaniu drzew stwarzających zagrożenie dla sieci i torów oraz ustawianiu zasłon odśnieżnych¹².** W związku z powyższym w PKP PLK S.A.:
 - › przygotowywany jest niezbędny sprzęt do odśnieżania torów i rozjazdów, urządzeń elektrycznego ogrzewania rozjazdów kolejowych, zasłon odśnieżnych oraz pociągów sieciowych;
 - › zapewniono pociągi sieciowe do usuwania usterek w sieci trakcyjnej;
 - › zabezpieczono własny personel wykonawczy oraz zawarto stosowne umowy z firmami zewnętrznymi w celu przywracania przejezdności linii kolejowych oraz zimowego utrzymania peronów, kładek oraz przejść dla pieszych;
 - › wytypowano zespoły do szybkiego usuwania usterek i awarii z nawierzchni i urządzeń sterowania ruchem kolejowym;
 - › dla złagodzenia skutków oblodzenia i oszronienia przewodów sieci trakcyjnej planuje się zabezpieczyć preparatem antyoblodzeniowym przewody jezdne na wybranych liniach kolejowych (działania prowadzone będą do 31 grudnia, a następnie w okresie od stycznia do lutego 2019 r.).
- Całodobowo działa Centrum Wsparcia Klienta (CWK) utworzone przez: PKP S.A., PKP Intercity S.A. oraz PKP PLK S.A., którego głównym zadaniem jest inicjowanie i koordynowanie działań w zakresie zarządzania i organizacji wsparcia klientów Grupy PKP oraz usprawnienie związanego z tym przepływu informacji. CWK monitoruje bieżącą sytuację w pociągach i na dworcach oraz podejmuje działania w celu zminimalizowania skutków zdarzeń powodujących nagły spadek jakości świadczonych usług, takich jak: awarie w pociągu, awarie lokomotyw, awarie sieci trakcyjnej.
- W Biurze Bezpieczeństwa PKP S.A. całodobowo funkcjonuje Centrum Bezpieczeństwa Dworców Kolejowych (CBDK). Komórka ta monitoruje zagrożenia na dworcach kolejowych i innych nieruchomościach PKP S.A. (przyjmuje, przetwarza i przekazuje informacje o zdarzeniach zaistniałych w nieruchomościach PKP S.A. z terenu całej Polski). Pełni funkcję całodobowego punktu kontaktowego spółki PKP S.A. w systemie zarządzania kryzysowego.
- Decyzją Zarządu PKP S.A. (zarządca dworców kolejowych) od 15 grudnia każdego roku do 15 marca roku następnego, gdy prognozy meteorologiczne przewidują spadki temperatury poniżej -10°C , wszystkie dworce czynne całodobowo nie są zamykane na przerwę techniczną. W przypadkach, gdy prognozy meteorologiczne przewidują spadek temperatury poniżej -20°C istnieje możliwość udostępnienia podróżnym przez całą dobę innych, wybranych dworców pod warunkiem zapewnienia ochrony dworca przez minimum jednego pracownika ochrony posiadającego legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej.
- W sytuacjach wyjątkowych spowodowanych zimowymi warunkami atmosferycznymi, działania podejmowane będą w ramach kolejowego systemu zarządzania kryzysowego. System ten uruchamiany jest w celu zapewnienia współdziałania, zachowania spójności i ciągłości podejmowania decyzji oraz skutecznego przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym i zagrożeniom.

12. Zasady organizacji i realizacji prac zimowego utrzymania linii kolejowych określa „Instrukcja o zapewnieniu sprawności kolei w zimie Ir-17”.

INFRASTRUKTURA LOTNICZA

W ramach przygotowania do okresu zimowego, **zarządcy portów lotniczych** podjęli następujące działania mające na celu zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa pasażerów w sytuacji zagrożeń związanych z okresem zimowym:

- przygotowano plany utrzymania odpowiedniego stanu osobowego (w tym zatrudniono dodatkowo personel specjalistyczny do pracy w okresie zimowym) i sprzętu oraz środków na zabezpieczenie prac związanych z funkcjonowaniem lotnisk w okresie zimowym;
- zawarto umowy z firmami zewnętrznymi na dodatkowe zabezpieczenie funkcjonowania lotnisk w okresie zimowym (w przypadku braku wystarczających sił i środków);
- W celu zapewnienia bezpiecznego, ciągłego, płynnego i efektywnego działania urządzeń radiolokacyjnych zarządzanych przez **Polską Agencję Żeglugi Powietrznej**, przygotowano niezbędne siły i środki do odśnieżania lub odladzania systemów antenowych ośrodków radiolokacyjnych, czujek i sensorów systemów meteorologicznych oraz dojazdów do systemów radionawigacyjnych.

TRANSPORT MORSKI

- Urzędy Morskie w Gdyni, Słupsku i Szczecinie, zgodnie z zakresem odpowiedzialności terytorialnej, są w trakcie zawierania stosownych umów na lodołamanie. Ponadto ogłoszono wykaz portów, w których może być prowadzona akcja przeciwlodowa oraz wykaz portów przebazowania kutrów i łodzi rybackich.
- W przypadku wystąpienia utrudnień dla funkcjonowania portów, urzędy morskie będą publikowały informacje o zalodzeniach oraz o wprowadzonych ograniczeniach i organizacji ruchu na torach wodnych.
- Terenowa administracja morska we współpracy z organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami może przeprowadzić akcję przeciwlodową na wodach morskich. Obejmuje ona między innymi łamanie lodów, torowanie drogi statkom w portach morskich, na redach i kotwiczowiskach portów, na torach wodnych prowadzących do portów. Ponadto będą organizowane konwoje statków w celu grupowego przeprowadzenia jednostek przez obszary zalodzenia. W przypadku wystąpienia sytuacji, w której statki nie będą mogły kontynuować podróży lub będą w stanie zagrożenia, zostanie udzielona pomoc interwencyjna.

BUDOWNICTWO

- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego wzorem lat ubiegłych opublikował na stronie internetowej urzędu informacje dotyczące obowiązków właścicieli i zarządców obiektów budowlanych wynikających z przepisów ustawy Prawo budowlane, w tym związanych z przygotowaniem do zimy.

ŁĄCZNOŚĆ

Celem zapewnienia ciągłości świadczenia usług pocztowych w sytuacji zagrożeń związanych z okresem zimowym Poczta Polska podjęła następujące działania:

- przygotowano pojazdy oraz zwiększono liczbę samochodów rezerwowych, przygotowano do ewentualnego uruchomienia kursy doraźne, wdrożono monitoring pojazdów;
- opracowano awaryjne działania w zakresie utrzymania ciągłości logistyki oraz funkcjonowania sieci placówek pocztowych;
- w ramach rozwiązań awaryjnych przygotowano rezerwę kadrową z możliwością alokacji i delegowania pracowników w przypadku zwiększonej zachorowalności.

W Ministerstwie Infrastruktury, w ramach funkcjonowania Zespołu Monitorowania Zagrożeń, prowadzony jest monitoring oraz zapewniona jest bieżąca wymiana informacji w przypadku wystąpienia zagrożeń oraz zaistnienia sytuacji kryzysowych w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra Infrastruktury.

16 października 2018 r. odbyło się posiedzenie Zespołu Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Infrastruktury poświęcone omówieniu przygotowania podmiotów podległych lub nadzorowanych do sezonu zimowego 2018/2019.

REKOMENDACJE/DZIAŁANIA O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

DYREKTOR RZĄDOWEGO CENTRUM BEZPIECZEŃSTWA

1. Wymiana informacji o poziomie zagrożenia i podejmowanych działaniach.
2. W uzasadnionych przypadkach, w celu usprawnienia obiegu informacji, organizowanie wideokonferencji podmiotów na poziomie centralnym i wojewódzkim odpowiedzialnych za reagowanie w przypadku wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych.
3. Opublikowanie na stronie internetowej RCB wykazu miejsc i form udzielania pomocy osobom potrzebującym na obszarze poszczególnych województw.
4. Współpraca z Krajowym Sztabem Ratownictwa w celu przekazywania za pośrednictwem CB radia komunikatów i ostrzeżeń dla kierowców.
5. W przypadku wystąpienia zagrożenia, które może skutkować wystąpieniem sytuacji kryzysowej, uruchomienie systemu AlertRCB.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

1. Koordynacja działań podejmowanych przez poszczególnych wojewodów.
2. Zwrócenie się do wojewodów o możliwie wczesne reagowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia oraz skoordynowanie współpracy służb z jednostkami samorządowymi w zakresie udzielania pomocy osobom potrzebującym wsparcia, w sytuacji nieprzejezdności szlaków komunikacyjnych lub braku możliwości dojazdu do miejscowości (ratownictwo, pomoc medyczna, dostarczenia żywności).
3. Nadzorowanie wykonywania przez podległe służby działań w zakresie monitorowania miejsc, w których mogą przebywać osoby zagrożone wychłodzeniem.

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

1. W okresie utrzymywania się mrozów wzmocnienie kontroli miejsc przebywania osób zagrożonych zamrożeniem celem udzielania im pomocy.
2. Prowadzenie działań informacyjnych wśród osób szczególnie narażonych na skutki warunków zimowych.
3. Utworzenie i aktualizowanie map przebywania osób bezdomnych.
4. Utrzymanie kontaktu i wymiana informacji o stanie przejezdności dróg z wojewódzkimi i powiatowymi centrami zarządzania kryzysowego, służbami ratowniczymi oraz właściwymi terytorialnie zarządcami dróg.

KOMENDANT GŁÓWNY PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Opracowanie, wspólnie z przedstawicielami wojewodów, zasad wykorzystania specjalistycznego sprzętu, będącego w dyspozycji zarządców dróg i innych instytucji, do wsparcia działań ratowniczych w sytuacji, gdy ze względu na trudne warunki zimowe (np. nieprzejezdne szlaki komunikacyjne) utrudnione jest dotarcie do osób będących w stanie nagłego zagrożenia życia.

KOMENDANT GŁÓWNY STRAŻY GRANICZNEJ

Udzielanie wsparcia (z wykorzystaniem samochodów terenowych, skuterów śnieżnych i quadów) przy prowadzonych działaniach ratowniczych, których celem jest dotarcie do osób będących w stanie nagłego zagrożenia życia, w sytuacji, gdy ze względu na trudne warunki zimowe (np. nieprzejezdne szlaki komunikacyjne) utrudnione jest dotarcie do miejsc, w których osoby takie przebywają.

PREZES WÓD POLSKICH

Przekazywanie do RCB informacji o rozwoju zjawisk lodowych na rzekach oraz postępach w prowadzeniu akcji lodołamania.

DYREKTOR INSTYTUTU METEOROLOGII I GOSPODARKI WODNEJ

1. Przekazywanie do instytucji zarządzania kryzysowego komunikatów dotyczących ostrzeżeń i prognoz.
2. Przekazywanie do RCB oceny sytuacji meteorologiczno-hydrologicznej w kraju.

DYREKTOR GENERALNEJ DYREKCJI DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

Przekazywanie przez Punkt Informacji Drogowej GDDKiA do RCB, KG PSP, KGP, KGSG, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, WCZK, MSWiA, meldunków na temat aktualnej i prognozowanej sytuacji na drogach oraz doraźnych związanych z występującymi awariami.

WOJEWODOWIE

1. W przypadku wystąpienia zagrożenia zwołać wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego i przekazać do RCB ustalenia z przebiegu posiedzenia.
2. Zapewnienie stałego przepływu informacji między jednostkami zarządzania kryzysowego szczebla wojewódzkiego i powiatowego.
3. Dokonanie przeglądów materiałów i sprzętów w magazynach przeciwpowodziowych.
4. Prowadzenie akcji informacyjnej mającej na celu przypomnienie o obowiązku odśnieżania dachów obiektów wielkopowierzchniowych przez ich właścicieli i zarządców.

5. Utrzymanie kontaktu i wymiana informacji o stanie przejezdności dróg z powiatowymi centrami zarządzania kryzysowego, służbami ratowniczymi oraz właściwymi terytorialnie zarządcami dróg.
6. Koordynowanie działań administracji zespolonej w zakresie udzielania pomocy (np. patrole policyjne w miejscach przebywania bezdomnych, udzielanie pomocy osobom uwięzionym na nieprzejezdnych szlakach komunikacyjnych oraz na granicy państwa).
7. Publikowanie na stronie internetowej i w RSO ostrzeżeń i zaleceń dotyczących niebezpiecznych zjawisk hydrologiczno-meteorologicznych oraz utrudnień komunikacyjnych.
8. Aktualizowanie danych teleadresowych i sprawdzenie wymiany informacji ze służbami oraz operatorami systemu przesyłowego i dystrybucyjnego energii elektrycznej, ciepła, wody, gazu i łączności.

SAMORZĄDY

1. W okresie utrzymywania się niskiej temperatury prowadzenie intensywnego i regularnego patrolowania i kontroli miejsc przebywania osób zagrożonych zamarznięciem.
2. Kontrolowanie warunków bytowych osób objętych pomocą społeczną (niepełnosprawni, osoby niezaradne życiowo i ubogie).
3. W przypadku wystąpienia zagrożenia, zwołanie powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego i przekazanie do WCZK ustaleń z jego przebiegu.
4. Zapewnienie przez powiatowe centra zarządzania kryzysowego całodobowego przepływu informacji do WCZK.
5. Informowanie ludności o możliwości pogorszenia się warunków pogodowych i niekorzystnych zdarzeniach związanych z okresem zimowym (awarie, utrudnienia drogowe) poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych urzędów, poszczególnych służb i straży oraz zarządców dróg.
6. Monitorowanie aktualnej i prognozowanej sytuacji meteorologicznej pod kątem występowania intensywnych opadów śniegu, które mogą spowodować nieprzejezdność dróg. W przypadku, gdy nie jest możliwe utrzymanie dróg w określonych standardach we właściwym zakresie, zwrócenie się o wsparcie do wojewody.
7. Przygotowanie do uruchomienia alternatywnej komunikacji zbiorowej w sytuacji wystąpienia intensywnych opadów śniegu i długotrwałego utrzymywania się niskich temperatur.
8. Zapewnienie funkcjonowania placówek oświatowych w trudnych warunkach zimowych, w tym dowóz dzieci i młodzieży do szkół, ciepłe posiłki w trakcie zajęć lekcyjnych, zapewnienie ogrzewania budynków szkolnych oraz internatów.
9. Egzekwowanie przez straże gminne obowiązku odśnieżania chodników i usuwania śniegu z dachów od właścicieli, zarządców i użytkowników nieruchomości.
10. Zabezpieczenie miejsc ewakuacji, ciepłych napojów oraz pomocy medycznej dla podróżnych zablokowanych w pojazdach na czasowo nieprzejezdnych szlakach, gdy sytuacja ta może stwarzać zagrożenie dla zdrowia i życia.

ul. Rakowiecka 2A
00-993 Warszawa
e-mail: poczta@rcb.gov.pl